

Nebit- gaz ulgamynyň sanaşmasy halkara çözüglere giň ýol açýar. Ýurdumyzda sanly ulgam boýunça edilýän işler üznüksizdir. Şeýle ajaýyp görelde ýurdumyzda bilim ulgamy boýunça geçirilýän işleriň aýratynlyklaryny, şeýle- de dünýä ülüňlerine hemişe höküm sürmegini gazanmakda bilim ulgamynyň goşandy bolmagyny subut edýär. Ýaşlara terbiýe bermekde hem- de olaryň durmuşynda ýokary derejeli ösüşleri gazanmagyň ýollaryny bazar ykdysadyýeti bilen birlikde biziň durmuşymyza gowy ornaşmak bilen birlikde ýokary hilli netijeleri gazanmak üçin täze gözlegler edilmegi edil häzirki günde adamzadyň ýokary derejeli üstünliklerini yzarlamaga we şol üstünlikleriň hemrasy boljak adamzadyň durmuşynda täzelik döretmäge bolan höwesler häzirki zaman tygşytlylygyny hem- de öz baýlyklaryňa eýelik etmek şygary bilen birlikde Türkmenistany innowasiýon özgertmeler esasynda ösdürmek hem- de bu ösüşleriň sakasynda halkymyzyň ýaşayyş wezipelerini biridir. Sebiteriň döwletleriniň dünýä hojalyk gatnaşyklary ulgamyna mundan beýläk-de goşulýmagyna, Sebäbi bu günki gün dünýäniň çar künjüne ýaýaran dost- doganly, parahatçylyk gatnaşyklarynyň özeninde nebit - gaz ulgamynyň sanlaşmasy esasy meseleleriň biri bolup durýar.

Gahryman Arkadagymyz we Hormatly Prezidentimiz dünýäniň dostana döwletleri bilen sanly nebit- gaz ulgamynyň ösüşlerini saglamakda , topragymyzyň baýlygy ilatyň ýaşayyş derejesiniň mümkinçiliklerini artdyrmagy bilen baglanyşykly işleriň ösüşlerinde ilkinji ýolgörkezijidir. Çünki türkmen topragy öz baýlyklarynyň ilkinji naýbaşysynyň nebit - gaz önümleri bolmagy bilen bellidir. Bu günki gün ýurtda ykdysady üpjünçiligi saklamak we şol üpjünçilik esasyndaýokary görkezijilikli ykdysady ösüşleri üçin edilýän işleriň jemi ýokary derejelidir. Ykdysady ösüşiň iki görnüşi - de özara baglanyşyklydyr. Emma jemgyýetçilik önümçiliginiň ösüşiniň belli bir bolsun, şol ykdysady netijä hiç kimiň batyrynyp bilmeýändigini bolsa bu günki gün iş resminamalarynyň sanly ulgama geçirilmegi bilen subut edildi. Dünýäniň islendik nokadyndan internet ulgamy arkaly sargytlary ýerine ýetirip, ulag üpjünçiliginiň üsti bilen getirmäge mümkinçilik bar. Ýurdumyzyň nebit we gaz ulgamynda bolup geçýän täzelikler halkymyzyň bagtyýar gelejegine tarap ädimleriň iň naýbaşylarynyň biridir.

Her bir döwletiň derejesine çenli ilkinji kiçi nokatlarda ulanylan görkeziji öz ornuny durmuşa ornaşdyrýança gaty köp ýoly geçdi. Her bir adamyň dünýägaraýyşyny artdyrmaga kömek edýän döretmek üçin ähli ulgamlaryň bir hatarda sanly ulgama geçmegini gazanmak esasy her bir döwletiň häzirki tehnologiýalaryň ösen zamanynda esasy borjuna öwürüldi. Şeýlelikde ykdysady görkezijiniň ýokarlandyrylmagy bilen tehnikalara zamanasynyň şertli iş ýerlerini döredilmeginde hem munuň örän uly täsiriniň bardygyny bilmek bolýar. Şeýle dostana gatnaşyklarda ýüze çykýan ýokary derejeli ykdysady girdeýjileriň sanlaşdyrylan düzgünleri bilen dünýäniň çar künjüne uzaýan diýarymyzyň dostlukly ykdysady goly hemişe

öz şahalaryny ýaýratmakda, dünýä meşhurlygyny artdyrmakda ýaşlar üçin buýsançlydyr. İşjeňligiň artmasy hem - de şol işjeňligiň ýurdumyzy ösdürmek üçin edilen işlerde iň bir uly direg bolup durýan ykdyady netijelere daýanmagy bolsa, bu günki gün has ýokary netijäni gazanmaga mümkinçilik döredýär. Munuň özi islendik jemgyýet üçin kanunalaýyklykdyr.

Ykdysady ösüş jemgyýetçilik önüminiň we ony öndürmekligiň şertleriniň mukdar taýdan köpelmegine we hil taýdan kämilleşmegine düşünilýär. Ykdysady ösüş ekstensiw ýa- da intensiw görnüşde bolup biler. Önümçiligiň ösüşi onuň şertleriniň mukdar taýdan artdyrylmagy esasynda amala aşyrylsa ekstensiw ykdysady ösüş. Önümçiligiň ösüşi işgärleriň sanynyň köpeldilmeginiň hasabyna, çig malyň, materiallaryň, energetiki resurslaryň dolanyşyga goşmaça girizilmeginiň, täze

Tejribe arkaly sanlara seredileninde, sanly ykdysadyýetiň esasy ugurlary bolup durýan hyzmatdaşlyk , şeýle - de döwletara gatnaşyklaryň esasy özenini öz içine alýan ykdysady hem - de medeni, syýasy hem - de beýleki ulgamlaryň ähliumumy bir sistema geçmesi sanly ykdysadyýetiň bu günki gün biziň durmuşymyzyň esasy orny tutýandygynyň alamaty hökmünde öňe çykýar. Sanly ulgamyň internet tory arkaly hyzmatlar bu günki gün biziň durmuşymyzda hiç aýryp bolmajak wajyplyga öwrüldi. bu bolsa, biziň ykdysady ugurlarymyzda hem ýatdan çykmaýak üstünliklere ýetmäge mümkinçilik döredýär. Kämil hem- de ösüşde bolan dünýä standartyna laýyk edilip ornaşdyrylmak meselesinde ilkinjileriň hataryna geçirdi. Türkmen diýarymyz dünýäde halkara abraýyny artdyrmasyny dowam edýär. Şol bir wagtyň özünde ykdysady toplumlarda hem bolup geýän tazelikler türkmen diýarynyň ykdysady üstünlikleriniň näýbaşysy bolan nebit we gaz ulgamy - da dünýä ykdysadyýetinde halkara abraýa eýe bolýar.

Häzirki döwürde sanly ykdysadyýetiň bu ösüşlerdäki orny bahasyna ýetip bolmajak mümkinçilikleri giňeltmegi bizi bu ulgamyň hünärmeni hökmünde buýsandyryýar. Sanly tehnologiýalary ornaşdyrmak, suwuklandyrylan gaz ýüklenen demir ýol wagonlarynyň dünýä ýaýramagy bolsa, halkara abraýyny artdyryýan bu ulgam- da edilýän işleriň mazmunyny tassyklaýar. Milli ykdysady üstünliklerde belläp geçmeli zatlaryň biri dünýäniň çar künjüne uzaýan dostlukly ykdysady golumyzyň suwuklandyrylan gazy we nebiti dostlukly gol ýaýratmasynda iň ýokary islegi bolan adamzadyň ykdysady ösüş derjesini kämil ýagdaýa getirmek bilen gelejekki nesilleriň bol- elin durmuşda ýaşap, hakykatdan hem ylymly, bilimli admalar bolup ýetişmegini gazanmak hem-de şol işleriň ugry bilen dünýäniň çar künji bilen ykdysady birlige girmek, onuň hem sanlaşma arkaly çözüwi bu günki gün tejribesi ýetik hünärmenleri talap edýär. Nebit- gaz ulgamynyň sanlaşdyrylmasy bolsa, bu ugurda edilen işleriň iň näýbaşysydyr diýmek bolar. Biz bolsa, öz okuw jaýymyzda talyp ýaşlara bu ugurdan tejribelerini artdyrmak bilen bilelikde häzirki zaman ösen islegi bolan adamzadyň gelejekki durmuşynda has gowy işleriň ýüze çykmagyny gazanmak, ýurudmyzyň ösüşlerinde

talyp ýaşlaryň hem işleriniň bolmagyny gazanmak ugurlaryny ýola goýýarys.

Merkezi Aziýanyň we Hazar deňzi sebitiniň ähli ýurtlary üçin strategik ähmiýete eýedir. Taslamanyň öse3n ykdysady ugurlary düzmekde ýola goýulmagy hem- de muny ösen tejribelerden ugur alyp, ýüze çykarylmagy häzirki zaman sanlaşdyrma durmuşynda ýaş hünärmenlere has-da ýokary derejeli abraýlar gazanmaga mümkinçilik döredýär. Her ýerde şeýle eşretli zaman üçin zähmet çekýän nebitçileriň hem- de beýleki pudaklaryň ykdysady düzgünnamasyny ýerine ýetirýän pudaklaryň häzirki zaman ösen ugurlary bellemegi bu günki gün biziň ýaş hünärmenlerimizi, talyp ýaşlarymyzy buýsandyryýar. Munuň bolsa, ýurdumyzy üçin netijeliligi ýokarydyr. Dogrusy diýarymyzyň Gahryman Arkadagymyzyň saýasynda alyp barýan işleriniň netijesinde ilaty ykdysady taýdan üpjün ýaşatmak şertlerinde görelde bolmagyny dowam etdirýär. Türkmenistan diýarymyzyň ýaşyl baýdagy döwrümiziň depesinde parlap, häzirki zaman ösen ykdysady ugurlarda ilkinjiligi gazanmagy bilen bu günki gün Gahryman Arkadagymyzyň hem- de Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň ýolbaşçylygynda ýokary derejeler gazanmakda abraýa eýedir. Munuň bolsa, ýurdumyzy üçin netijeliligi ýokarydyr. Şeýle mümkinçilikleri döredip berýän Türkmen Halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň görkezen ak ýoly bilen hem-de Hormatly Prezidentimiziň aladalary bilen edilýän bu halk bähbitler hemişe rowaçlyklara beslenýär.

Mahym BÄŞIMOWA

Mary welaýatynyň nebit we gaz orta hünär okuw mekdebiniň mugallymy